

Europos darbo institucijos ir SOLVIT bendradarbiavimo susitarimas dėl bylų perdavimo tarpininkauti

Europos darbo institucija, kuriai pasirašant šį Bendradarbiavimo susitarimą atstovauja jos vykdomasis direktorius Marius-Cosmin Boiangiu,

ir

SOLVIT, kuriam pasirašant šį Bendradarbiavimo susitarimą atstovauja Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinio direktorato E direktorato direktorė Mary Veronica Tovsak Pleterski, toliau kartu vadinami Šalimis, o atskirai – EDI ir SOLVIT, susitarė:

I dalis. Bendrieji bendradarbiavimo principai

1 straipsnis. Teisinė sistema

1. EDI įsteigta 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1149¹ (toliau – steigimo reglamentas).
2. Steigimo reglamento 2 straipsnyje nustatyta, kad EDI tikslas – padėti užtikrinti sąžiningą darbo jėgos Sąjungoje judumą ir padėti valstybėms narėms ir Komisijai Sąjungoje koordinuoti socialinės apsaugos sistemas. Šiuo tikslu EDI tarpininkauja ir padeda rasti sprendimą kilus tarpvalstybiniam valstybių narių ginčui dėl atitinkamos Sąjungos teisės taikymo.
3. Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 1 dalį tarpininkavimo tikslas – suderinti skirtingus valstybių narių požiūrius dėl atskirų Sąjungos teisės taikymo šio reglamento taikymo srityse atvejų ir priimti neprivalomą nuomonę.
4. Vadovaujantis 2013 m. rugsėjo 17 d. Komisijos rekomendacija 2013/461/ES dėl SOLVIT principų² (toliau – Komisijos rekomendacija), SOLVIT buvo įkurtas kaip valstybių narių ir EEE valstybių nacionalinėse administracijose įsteigtų centrų tinklas, kuris greitai ir neoficialiai spręstų problemas, iškilusias savo teisėmis vidaus rinkoje besinaudojantiems asmenims ir įmonėms dėl valstybės institucijų sprendimų. Nacionalinių SOLVIT centrų (toliau – nacionaliniai SOLVIT centrai) tinklui padeda ir jį remia Europos Komisijos koordinavimo grupė (toliau – EK SOLVIT), kuri, be kita ko, tvarko ir prižiūri Vidaus rinkos informacinėje sistemoje sukurtą SOLVIT taikomąją programą, skirtą SOLVIT byloms tvarkyti.

¹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344 (OL L 186, 2019 7 11, p. 21–56).

² 2013 m. rugsėjo 17 d. Komisijos rekomendacija 2013/461/ES dėl SOLVIT principų (OL L 249, 2013 9 19, p. 10–15).

5. Kaip nurodyta Komisijos rekomendacijos I dalyje, SOLVIT tikslas – greitai, veiksmingai ir neoficialiai išspręsti asmenų ir įmonių problemas, kurios kyla, kai valdžios institucijos nepripažįsta ES teisių, kuriomis jie gali naudotis vidaus rinkoje. Tokia veikla padeda veikti bendrajai rinkai geriau, nes skatinamos ir stiprinamos pastangos tinkamiau laikytis Sąjungos teisės nuostatų.
6. Steigimo reglamento 16 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama, kad EDI turi bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis Sąjungos iniciatyvomis ir tinklais, įskaitant visų pirma SOLVIT. Steigimo reglamento 23 konstatuojamojoje dalyje nustatyta EDI ir SOLVIT santykių, susijusių su tarpininkavimu, sistema. Joje numatyta, kad valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė atskirais ginčų atvejais kreiptis į EDI ir prašyti jos tarpininkauti, kai joms nepavyksta išspręsti ginčų tiesioginiu būdu arba vykdant dialogą. Joje taip pat nustatyta, kad tinklui SOLVIT turėtų būti suteikta galimybė kreiptis į EDI, kad ši apsvaistytų probleminius atvejus, kurių negalima išspręsti dėl nacionalinių administracijų skirtumų.
7. Šio Susitarimo tikslas – užtikrinti, kad EDI ir SOLVIT laikytųsi steigimo reglamento reikalavimų ir kartu pasiektų EDI ir SOLVIT tikslų bendradarbiaudamos ir geriau koordinuodamos bylų perdavimą ir keitimąsi informacija. Tai apima veiksmingą SOLVIT neišspręstų bylų, apibrėžtų 3 straipsnyje, perdavimo iš SOLVIT į EDI, kad ši jas išnagrinėtų, koordinavimą, įskaitant tokių bylų priimtumo tarpininkavimo procedūrai priežiūrą ir būtino keitimosi informacija bei tolesnių veiksmų užtikrinimą.

2 straipsnis. Bendradarbiavimas ir ryšių kanalai

1. SOLVIT ir EDI turėtų laikytis abipusio informavimo ir bendradarbiavimo principų, kuriais siekiama užtikrinti šio Susitarimo įgyvendinimą, kad būtų įgyvendintas steigimo reglamento 13 straipsnio tikslas, susijęs su tarpininkavimu valstybėms narėms, ir pasiektas Komisijos rekomendacijos tikslas.
2. Glaudų ir veiksmingą EDI ir SOLVIT bendradarbiavimą ir perduotų bylų stebėseną turėtų užtikrinti paskirti informaciniai punktai. Turėtų būti dedamos visos pastangos, kad atitinkami nacionaliniai ryšių palaikymo pareigūnai būtų nuolat informuojami. SOLVIT atveju paskirtas informacinis punktas bus EK SOLVIT, t. y. Europos Komisijos grupė, kuri padeda ir remia SOLVIT veiklą. EDI atveju paskirtas informacinis punktas bus Tarpininkavimo procedūros taisyklių 19 straipsnio 26 dalyje nurodytas Tarpininkavimo sekretoriatas.
3. Informacija apie EDI perduotas nagrinėti bylas ir atitinkamais dokumentais turėtų būti keičiamasi elektroniniu būdu, užtikrinant, kad turinys būtų tinkamai paverstas anoniminiu, kaip nurodyta Tarpininkavimo procedūros taisyklių 5 straipsnio 2 dalyje.

II dalis. Bendradarbiavimas tarpininkavimo srityje

A. SOLVIT vaidmuo ir atsakomybė

3 straipsnis. Tinkamos perduoti bylos

1. Pagal šio Susitarimo 1 straipsnio 3 ir 6 dalis SOLVIT gali EDI perduoti tas bylas, kurios SOLVIT duomenų bazėje buvo paliktos neišspręstos, kad ši apsvarstytų galimybę pradėti tarpininkavimo procedūrą. Tai bylos, kai taikant SOLVIT procedūrą nepavyko rasti sprendimo.
2. EDI tarpininkauti perduodamos tik tos neišspręstos bylos, kurios yra susijusios su Sąjungos teisės taikymu steigimo reglamento taikymo srityse, kaip nurodyta jo 1 straipsnio 4 dalyje.

4 straipsnis. Nacionalinių SOLVIT centrų tarpusavio susitarimas perduoti bylą

1. SOLVIT bylas paprastai nagrinėja du SOLVIT centrai: „vietos centras“³ ir „pagrindinis centras“⁴. Jie bendradarbiauja atvirai ir skaidriai, siekdami greitai rasti veiksmingų pareiškėjo problemos sprendimų ir geriausiai žino klausimų sprendimo eigą.
2. Prieš perduodami bylą nagrinėti EDI, nacionaliniai SOLVIT centrai turėtų tarpusavyje susitarti, kad EDI tarpininkavimo procedūra yra tinkamas žingsnis ieškant sprendimo, kai SOLVIT procedūra ir jos mechanizmais nepavyko rasti praktinio sprendimo. SOLVIT centrai turėtų atidžiai patikrinti, ar neišspręstoje byloje keliama teisiniai klausimai patenka į steigimo reglamento taikymo sritį. Jų susitarimas dėl perdavimo turėtų būti pasiektas per penkiolika darbo dienų nuo tos dienos, kai SOLVIT duomenų bazėje byla palikta neišspręsta.

5 straipsnis. Neoficialios teisinės konsultacijos

1. Pagal Komisijos rekomendaciją Komisijos ekspertai SOLVIT centrų prašymu gali padėti ir teikti paramą nacionaliniams SOLVIT centrams teikdami neoficialias teises konsultacijas sudėtingais atvejais. Tokios teisinės konsultacijos yra tik neoficialios, neįpareigojančios ir Komisijai nėra privalomos. Komisijos neoficialioms teisinėms konsultacijoms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais. EEE šalys taip pat turėtų svarstyti paraiškas deramai atsižvelgdamos į lojalaus bendradarbiavimo principą.
2. Nacionaliniai SOLVIT centrai skatinami SOLVIT procedūros metu naudotis Komisijos tarnybų neoficialiomis teisinėmis konsultacijomis, kad būtų galima suderinti skirtingus požiūrius ir nustatyti ginčo šaltinį bei pobūdį. Ši konsultacija turėtų būti pateikta EDI kartu perduodant bylą nagrinėti.

³ Vietos centras – SOLVIT centras valstybėje narėje, su kuria pareiškėjas yra glaudžiausiai susijęs pagal, pavyzdžiui, pilietybę, gyvenamąją vietą, įsisteigimą arba vietą, kurioje pareiškėjas įgijo su problema susijusias teises, Rekomendacijos 2013/461/ES I dalies B skirsnio 7 punktą.

⁴ Pagrindinis centras – SOLVIT centras valstybėje narėje, kurioje buvo padarytas tariamas Sąjungos teisės nuostatų, kuriomis reglamentuojama vidaus rinka, pažeidimas, Rekomendacijos 2013/461/ES I dalies B skirsnio 8 punktą.

6 straipsnis. Nacionalinių SOLVIT centrų vykdomo bylos perdavimo EDI procedūra

1. SOLVIT centrams tarpusavyje susitarus dėl bylos perdavimo EDI, jie abu per 5 darbo dienas turėtų informuoti atitinkamą nacionalinę instituciją ir šio Susitarimo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytą EK SOLVIT informacinį punktą.
2. Nacionaliniai SOLVIT centrai turėtų susitarti, kuris nacionalinis SOLVIT centras yra atsakingas už bylos perdavimą (toliau – perduodantysis centras).
3. Perduodantysis centras turėtų nusiųsti bylą EDI paskirtam informaciniam punktui, apibrėžtam šio Susitarimo 2 straipsnio 2 dalyje.
4. EDI perduotose bylose turi būti pateikti visi šio Susitarimo 1 priede aprašyti dokumentai.
5. EDI paskirtas informacinis punktas patvirtina, kad gavo perduodamą klausimą iš perduodančiojo centro.

B. EDI vaidmuo ir atsakomybė

7 straipsnis. SOLVIT perduoto klausimo svarstymas

1. Gavusi atitinkamo nacionalinio SOLVIT centro perduotą klausimą, EDI per 15 darbo dienų įvertina bylos santrauką ir visus kitus pateiktus dokumentus ir patikrina, ar ginčas patenka į tarpininkavimo procedūros taikymo sritį pagal šio Susitarimo 3 straipsnį.
2. EDI gali paprašyti papildomos informacijos ir (arba) paaiškinimų iš bet kurio dalyvaujančio nacionalinio SOLVIT centro, kad galėtų išsamiai įvertinti atvejį prieš priimdama sprendimą, ar pradėti tarpininkavimo procedūrą.
3. Jei perduotas ginčas nepatenka į EDI kompetencijos sritį, EDI apie tai informuoja perduodantįjį nacionalinį SOLVIT centrą ir EK SOLVIT. Jei ginčas patenka į jos tarpininkavimo procedūros taikymo sritį, EDI gali svarstyti galimybę pradėti tarpininkavimo procedūrą savo iniciatyva, remdamasi steigimo reglamento 13 straipsnio 2 dalimi. Šiuo atveju taikomos Tarpininkavimo procedūros taisyklių nuostatos dėl tarpininkavimo EDI iniciatyva. Tokiu atveju EDI apie tai praneša perduodančiajam centrui ir EK SOLVIT.

8 straipsnis. Pranešimas EK SOLVIT

1. EDI turėtų informuoti EK SOLVIT apie savo sprendimą ir kitą veiklą, vykdomą per bet kokią tarpininkavimo procedūrą, pradėtą remiantis perduodančiojo centro perduotais klausimais, pagal šio Susitarimo 2 straipsnį.
2. EDI per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos informuoja EK SOLVIT apie bylos priimtinumą tarpininkavimo procedūrai ir ar EDI siūlys savo iniciatyva pradėti tarpininkavimo procedūrą dėl perduotos bylos, taip pat pateikia sprendimo motyvus.
3. Jei EDI pradeda tarpininkavimo procedūrą pagal perduodančiojo centro perduotą bylą, EDI per 10 darbo dienų praneša EK SOLVIT apie kiekvieną tarpininkavimo procedūros etapą ir jo rezultatus.

9 straipsnis. EDI teikiami pranešimai

Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 13 dalį ir Tarpininkavimo procedūros taisyklės EDI du kartus per metus informuoja Komisiją apie jos vykdyto tarpininkavimo rezultatus ir nurodo atvejus, kai veiksmų nesiimta. Tai apima informaciją apie bylas, nagrinėjamas pagal šį Susitarimą.

III dalis. Kitos nuostatos

10 straipsnis. Bendradarbiavimo vertinimas

Iš pradžių po dvejų metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos, o vėliau pagal poreikius Šalys bendrai įvertina pažangą, padarytą įgyvendinant šį Susitarimą.

11 straipsnis. Ginčų sprendimas

Bet kokie ginčai, kylantys aiškinant arba taikant šį Susitarimą, sprendžiami Šalių atstovų konsultacijomis ir derybomis.

12 straipsnis. Susitarimo pakeitimai ir papildymai

1. Šis Susitarimas bet kada gali būti iš dalies pakeistas arba papildytas abipusiu Šalių susitarimu.
2. Visi pakeitimai ir papildymai atliekami raštu. Jie įsigalioja kitą dieną po to, kai juos pasirašo abi Šalys.

13 straipsnis. Susitarimo nutraukimas

Šį Susitarimą bet kuri Šalis gali nutraukti raštu, įspėjusi apie tai prieš tris mėnesius.

14 straipsnis. Įsigaliojimas

Šis Susitarimas įsigalioja kitą dieną po to, kai jį pasirašo abi Šalys.

(e. parašas)

(e. parašas)

MARIUS-COSMIN BOIANGIU

MARY VERONICA TOVSAK PLETESKI

VYKDOMASIS DIREKTORIUS

DIREKTORĖ

1 PRIEDAS

Informacija, kurią reikia pateikti 6 straipsnyje nurodytoje bylos santraukoje

Tikslas. Kai nacionaliniai SOLVIT centrai sutinka perduoti bylą EDI tarpininkauti, siunčiamame prašyme turėtų būti aiškiai išdėstyti abiejų prašyme dalyvaujančių nacionalinių SOLVIT centrų susirūpinimą keliantys klausimai. Tai daroma pateikiant bylos santrauką, kuri EDI leis nustatyti ginčo priežastį ir pobūdį. Bylos santraukoje nepateikiami jokie asmens duomenys.

Bylos santraukoje turi būti nurodyta:

1. Bendra informacija

- Ginčo aprašymas, kuriame pateikiamos abiejų nacionalinių SOLVIT centrų nuomonės apie faktus ir ES teisės taikymą,
- dalyvaujančios nacionalinės institucijos,
- pagrindiniai ginčytini klausimai,
- Sąjungos aktas (-ai), kuriuo (-iais) grindžiamas ginčas,
- perduodančiojo centro informacinis punktas,
- abiejų SOLVIT centrų tarpusavio susitarimo dėl perdavimo patvirtinimas.

2. Papildomi dokumentai

- Neoficiali teisinė konsultacija, kurią suteikė Komisijos tarnybos, jei konkrečiu atveju ji suteikta.

3. Kitas (-i) dalyvaujantis (-ys) suinteresuotasis (-ieji) subjektas (-ai)

- Socialinių partnerių dalyvavimas nacionaliniu lygmeniu,
- kitas (-i) suinteresuotasis (-ieji) subjektas (-ai).

4. Su socialine apsauga susijusios bylos

- Jei neišspręsta byla susijusi su ES socialinės apsaugos koordinavimo taisyklių taikymu, informacija apie tai, ar kuri nors Šalis kada nors kreipėsi į Reglamento (EB) Nr. 883/2004 71 straipsnyje nurodytą Socialinių apsaugos sistemų koordinavimo administracinę komisiją⁵ (toliau – Administracinė komisija). Jei taip, pateikite išsamią informaciją, datą ir t. t.
- Atsakomybės ribojimas:
 - EDI informuos Administracinę komisiją apie visus ginčus, kurie yra perduoti EDI tarpininkauti ir kurie visiškai ar iš dalies susiję su socialinės apsaugos klausimais. Šiuo tikslu išsamus pareiškimas bus perduotas Administracinei komisijai;

⁵ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

- susitarusi su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, Administracinė komisija gali prašyti EDI perduoti su socialine apsauga susijusį klausimą svarstyti Administracinei komisijai;
- bet kuri valstybė narė, kuri yra ginčo šalis, gali prašyti EDI perduoti su socialine apsauga susijusį klausimą Administracinei komisijai;
- jeigu bet kuriuo metu po tarpininkavimo procedūros pradžios į ginčą įtraukiami nauji aspektai, susiję su socialine apsauga, kurie iš pradžių nebuvo akivaizdūs ar dokumentais pagrįsti, EDI sustabdo procedūrą ir informuoja Administracinę komisiją. Prieš pradėdama nagrinėti bylą EDI palauks Administracinės komisijos sprendimo, ar ji per nustatytą terminą prašys ginčą perduoti.
- Ginčai, susiję su klausimu, dėl kurio reikia iš naujo aiškinti reglamentus (EB) Nr. 883/2004 ir 987/2009⁶, nepatenka į EDI tarpininkavimo procedūros taikymo sritį.

⁶ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL L 284, 2009 10 30, p. 1).